

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. K.**

skazanego z art. 18 § 3 k.k. w zw. art. 211 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 października 2023 r.,

zażalenia obrońcy skazanego J. K.

na zarządzenie Przewodniczącego IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 15 listopada 2022 r., sygn. akt IX Ka 723/22 – IX WSU 3/22,

o odmowie przyjęcia skargi

p o s t a n o w i ł

1. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie;

2. obciążyć skazanego J. K. kosztami

postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie, wyrokiem z dnia 4 lutego 2022 r., sygn. akt III K 231/19, skazał J. K. na karę roku ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godz. w stosunku miesięcznym, za to, że w dniu 5 grudnia 2018 r. w W. na ul. [...], przystanek [...] wbrew prawnemu szczególnemu obowiązкови niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego, swoim zachowaniem ułatwił P. K., aby uprowadził małoletniego poniżej 15 lat syna X.Y.. powierzonego pod opiekę Ośrodkowi Wsparcia Dziecka i Rodziny „[...]” w W. na podstawie postanowienia o sygn. akt V Nsm [...], wydanego przez Sąd Rejonowy

dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie z dnia 31 sierpnia 2018 r. wbrew woli wychowawcy ww. placówki G. C., tj. za występki z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 211 k.k.

Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie skazał P. K. za czyn z art. 211 k.k., wymierzając mu karę roku pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2022 r., sygn. akt IX Ka 723/22, uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie w części dotyczącej oskarżonego P. K., w związku z wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., przekazując w tym zakresie sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Natomiast w odniesieniu do J. K. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że z punktu I sentencji usunął słowa „wbrew prawnemu szczególnemu obowiązкови niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego” i obniżył orzeczoną karę ograniczenia wolności do 10 miesięcy, w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymując w mocy.

W dniu 27 października 2022 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęła skarga obrońcy skazanego J. K. na wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, zaskarżająca to orzeczenie w całości w oparciu o zarzuty naruszenia art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. oraz 437 § 2 k.p.k.

Zarządzeniem z dnia 15 listopada 2022 r., sygn. akt IX Ka 723/22 – IX WSU 3/22, Przewodniczący IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie, na podstawie art. 539f w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., odmówił przyjęcia skargi złożonej przez obrońcę J. K. jako pochodzącej od osoby nieuprawnionej.

Obrońca J. K. wniosła zażalenie na powyższe zarządzenie, zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie art. 539a § 1 k.p.k. poprzez uznanie J. K. za osobę nieuprawnioną do wniesienia skargi, podczas gdy zgodnie z tym przepisem, strony są uprawnione do wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, a więc możliwość wniesienia tego środka odwoławczego uzależniona jest jedynie od bycia stroną postępowania, którą J. K. niewątpliwie jest;

2. naruszenie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. poprzez uznanie, że J.K. jest osobą nieuprawnioną do wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na orzeczenie sądu odwoławczego, podczas gdy treść orzeczenia sądu II instancji - w zakresie uchylającym wyrok I instancji jedynie w zakresie P. K. - jest niekorzystna dla J. K. z uwagi na ścisłe relacje zachodzące pomiędzy czynem przypisywanym P.K. i J. K.;

3. naruszenie art. 425 § 3 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k. poprzez błędne uznanie, że rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 sierpnia 2022 r., sygn. akt IX Ka 723/22, nie narusza praw i nie szkodzi interesom J. K., podczas gdy J. K. ma interes prawny w tym, aby zaskarżyć przedmiotowy wyrok, bowiem od dalszych orzeczeń - wydanych po uchyleniu sprawy - zależy możliwość przypisania winy J. K.;

- co w konsekwencji doprowadziło do wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia skargi J. K., podczas gdy prawidłowe ustalenia powinny doprowadzić do wniosku, że wszystkie wymogi formalne zostały spełnione, a skarga wraz z aktami sprawy powinna zostać przekazana Sądowi Najwyższemu.

Podnosząc powyższe, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., obrońca skazanego wniosła o uchylenie zarządzenia o odmowie przyjęcia skargi.

Zażalenie to skierowano w dniu 11 stycznia 2023 r. do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego i zostało przekazane do Izby Karnej, dopiero po interwencji Przewodniczącej IX Wydziału Karnego - Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie, w dniu 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 539a § 1 k.p.k. od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania stronom przysługuje skarga do Sądu Najwyższego. Wynika z powyższego, że strona nie może wystąpić ze skargą, jeżeli w stosunku do niej zostało wydane orzeczenie inne niż kasatoryjne. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, gdyż Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2022 r., sygn. akt IX Ka 723/22, zmienił względem oskarżonego J.K. wyrok Sądu I instancji, ingerując w opis przypisanego mu czynu oraz zmieniając wymiar kary.

Wydał zatem orzeczenie o charakterze reformatoryjnym a nie kasatoryjnym (bez znaczenia przy ocenie tego faktu jest okoliczność uchylecia wyroku Sądu I instancji w odniesieniu do współoskarżonego P. K.).

Należy więc uznać, że Przewodniczący IX Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Warszawie słusznie, stosując art. 429 § 1 k.p.k., odmówił przyjęcia skargi złożonej przez obrońcę J. K.. Niewłaściwie jedynie umotywował to rozstrzygnięcie, przyjąwszy, że skargę złożyła osoba nieuprawniona. Tymczasem skarga ta została złożona przez podmiot uprawniony, czyli stronę postępowania. Była jednak niedopuszczalna z mocy prawa, ponieważ ustawodawca nie przewidział możliwości występowania przez stronę ze skargą na wyrok inny niż uchylający orzeczenie – a taki właśnie został wydany w sprawie J. K.. Bezprzedmiotowe są tutaj rozważania skarżącej na temat interesu prawnego J. K. w wydaniu takiego a nie innego rozstrzygnięcia względem jego brata P. K.. W sprawie zapadły bowiem, wprawdzie w jednym wyroku, ale dwa różne rozstrzygnięcia, z których tylko jedno, w sprawie P. K., ma charakter kasatoryjny i może być zaskarżone w trybie art. 539a § 1 k.p.k.

Mając na uwadze fakt, że wobec występującej ze skargą strony nie został wydany wyrok, o jakim mowa w art. 539a § 1 k.p.k., Przewodniczący Wydziału słusznie odmówił przyjęcia tego środka zaskarżenia, zaś wniesione przez skarżącego zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Tym się kierując, Sąd Najwyższy utrzymał zaskarżone zarządzenie w mocy, o kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

[SOP]

[a!]

